

2011
ГОДИНИ

МАКЕДОНСКА БЕРЗА

МИСИЈА И ВИЗИЈА

2016

Мисија на Берзата е да обезбеди ефикасно, транспарентно и сигурно функционирање на организираниот секундарен пазар на хартии од вредност во Република Македонија, преку перманентно настојување на сите инвеститори да им обезбеди влез, односно излез од финансиските инструменти со кои се тргува на различните берзански пазари по фер пазарна цена, да им помогне на трговските друштва да привлечат нов капитал за финансирање на нивниот развој и да придонесе за градење доверба во македонскиот пазар на хартии од вредност.

Визија на Берзата е нејзино позиционирање во атрактивен и препознатлив секундарен пазар на хартии од вредност во Југоисточна Европа. Ваквото позиционирање Берзата настојува да го реализира преку одржување на високи стандарди во секојдневното работење, доброто корпоративно управување и адекватно управување на односите со нејзините членки, акционери и другите засегнати лица, како и преку поцврсто вклучување на Берзата во различни форми на регионални берзански интеграции.

ПОРАКА ОД ГЛАВНИОТ ИЗВРШЕН ДИРЕКТОР

Почитувани,

Јубилеите постојат за да се потсетиме на она што било и да зборуваме за она што треба да дојде.

Роденденот на Берзата се поврзува со 28 март 1996-та година, кога за прв пат засвони своето на берзата, означувајќи го одржувањето на првата трговска сесија. Овој датум означува почеток на функционирањето на првата организирана берза на хартии од вредност на овие

простори. Проектот беше реализиран од страна на група луѓе, посветени и пазарно ориентирани, без кои основањето и опстојувањето на Берзата немаше да биде возможно.

Плановите беа амбициозни. Се сметаше дека градењето на новиот економски систем базиран на пазарни принципи неминовно ќе доведе до создавање на ефикасен пазар на хартии од вредност што ќе ги привлекува финансиските вишоци и ќе врши оптимална алокација на капиталот.

Овие видувања произлегуваа не само од нашиот ентузијазам, но и од убедувањата на многубројните странски експерти. Набрзо следеше преиспитување и соочување со реалниот транзициски амбиент и со вистинските потреби на економските агенти за постоење на функционална берза. Се појавија низа ограничувачки фактори што го лимитираа побрзиот развој на берзата. Следеше поинтензивна приватизација и консолидација на иницијално креираните сопственички структури, дооформување и модернизација на правната, институционалната и техничката пазарна инфраструктура, по што дојде и големиот берзански бум подигајќи ги превисоко очекувањата. Оваа епизода заврши со драстична пазарна корекција. Развиените пазари поминувале повеќе циклуси од овој вид, но за нас ова беше прво вакво искуство. Следуваа кризни години, за денес сите пазарни учесници пореално да го осознаат местото на берзата во создадената хибридна економско-општествена структура. Притоа, впечаток е дека во јавноста перформансот на нашата берза се оценува низ екстремна диоптрија - од несоодветно големи очекувања до прелесна резигнираност од премалите остварувања во посткризните години.

Во изминативе две децении на берзата склучени се околу 490.000 трансакции со над 800 различни хартии од вредност и вкупен износ од 3,4 милијарди евра. Овие резултати се остварени преку активностите

на вкупно 32 членки на Берзата, на околу 4.000 трговски сесии. Најголем промет е остварен во 2007 година во износ од 680 милиони евра. Берзанскиот индекс МБИ10 е воведен на почетокот на 2005 година, со базна вредност од 1.000 поени, којшто денес, по низата кризни години, изнесува околу 1.800 поени. Моменталната пазарна капитализација на 114 котирани компании изнесува 1,6 милијарди евра или нешто над 18% од БДП.

Одбележувањето на дваесетгодишнината од успешното работење на Македонската берза е вистински повод да се потсетиме на претходно наведеното. Многу променливи околности и прилагодувања. Но, тоа што е константа во сиот овој период и на што се темели постојаниот развој на Берзата е визионерството на нејзините акционери, големата посветеност и професионалност на вработените и високото ниво на доверба на клиентите – членките на берзата, инвеститорите и издавачите.

Негативната колективна меморија од инвестирањето на берзата кај домашните инвеститори е уште присутна. Не треба да забораваме дека во многу краток период забележавме многу големи негативни ценовни промени, по што следуваа долгогодишна стагнација и дефетизам. Во изминатиот период упорно потсетувавме дека берзите не се институционален остров – сè што се случува во сите сфери од економскиот и општествениот живот,

интерно и екстерно, се одразува на берзата. За да дојде до подобрување на состојбите треба да се создаде позитивен микс на економско, регулаторно и политичко окружување. Берзата е инфраструктура којашто треба постојано да се одржува и надградува. Ние, во рамките на нашите можности, во континуитет го правиме тоа, но не можеме сами да креираме нова понуда на пазарот или да генерираме зголемена побарувачка.

Долгиот посткризен период јасно покажа дека на нашиот пазар му е нужно враќањето на странските портфолио инвеститори како катализатор за поинтензивна динамика, но и како искра што ќе вбригга нов оптимизам кај домашните пазарни учесници. Поради тоа, многу пати сме нагласувале дека наш приоритет се различните форми на институционално вмрежување со други пазари. Македонската берза беше голем поборник на овој модел и може да се каже дека имавме многу значајна улога во актуелниот проект за регионално поврзување на берзите (СЕЕ Линк). Оттука, навистина сме среќни што почетокот на функционирањето на СЕЕ Линк платформата коинцидира со нашиот дваесетгодишен јубилеј.

Македонска берза ќе продолжи успешно да функционира без оглед на недоволните околности во коишто работи веќе одредено време. Берзата ќе продолжи да обезбедува квалитетни и современи услуги за сите

пазарни учесници и ефикасно да ја врши својата основна функција на спојување на понудата и побарувачката и формирање на цените на хартиите од вредност. Берзата ќе биде во секое време подготвена да им асистира на издавачите што ќе одлучат финансирањето на својот развој да го реализираат преку пазарот на капитал. Исто така, како што веќе напоменавме, во третата деценија од нашето постоење влегуваме и со конкретно остварување на нашата стратегија за регионална интеграција. Основите за иднината се поставени. Секако, останува да вложиме уште многу енергија и да бидеме максимално посветени на остварување на нашите оперативни и стратегиски цели.

Македонска берза продолжува успешно понатаму.

Иван Штериев,

Главен извршен директор

ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ

Органи на управување на Берзата

Македонската берза е организирана како акционерско друштво согласно Законот за трговски друштва.

Собрание на акционери

Собранието на акционери го сочинуваат претставници на сите акционери на Македонската берза АД Скопје.

Одбор на директори

Одборот на директори на Македонска берза АД Скопје е составен од 8 членови, од кои 4 се неизвршни (претставници на правните лица, акционери и учесници во тргувањето на Берзата), 3 се независни членови и 1 е извршен член.

Членови на Одборот на директори

(од лево кон десно)

- Горан Поповски, неизвршен член
- Зоран Колев, неизвршен член
- Горан Анастасовски, независен член
- Коста Костовски, неизвршен член
- Влатко Илиевски, независен член
- Иван Штеријев, извршен член
- Лидија Трајковиќ, неизвршен член (Претседател)
- проф. д-р Јане Миљовски, независен член

Во рамките на организационата структура на Берзата постојат два сектори и три дирекции:

Тимот на Македонска берза

Сектор за деловни операции

Сектор за административно-
финансиски работи и односи
со јавност

Дирекција за информатичка
и техничка поддршка

Дирекција за правни работи
и членство

Дирекција за
внатрешна ревизија

ЛИЧНА КАРТА

Основни принципи врз кои се темели работењето на Берзата се почитувањето на законските и подзаконските акти од областа на хартиите од вредност, како и обезбедувањето на фер, ефикасно и транспарентно функционирање на пазарот на хартии од вредност.

Полн назив	МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД СКОПЈЕ
Организациона форма	Акционерско друштво
Седиште	Орце Николов бр.75, 1000 Скопје
Датум на основање	13.09.1995 година
Прв ден на тргување	28.03.1996 година
Тргување	Понеделник - петок од 09:00 до 13:00 часот преку БЕСТ системот
Акционери (31.12.2015)	36 (домашни и странски физички и правни лица)
Број на котирани компании (31.12.2015)	114
Членки (31.12.2015)	10 (5 банки и 5 брокерски куќи)

ПОЧЕТОЦИ

На 13 септември 1995 година се одржа Основачкото Собрание на Македонска берза АД Скопје. Основањето на Берзата беше реализирано со техничката помош на Британски „ноу-хау“ фонд (British Know-How Fund), обезбедена преку Владата на Република Македонија. Во рамките на овој проект беше спроведена и обуката на првата генерација брокери. На 28 март 1996 година, во Република Македонија за прв пат засвони берзанското своно и се одржа првиот ден на тргување на Берзата. Почетокот на работата на Берзата го означи тогашниот Претседател на Република Македонија, г-динот Киро Глигоров. На Берзата се тргуваше два пати во неделата, во вторник и четврток. На 16 октомври истата година, Македонска берза беше примена како полноправна членка на Федерацијата на Евроазиатски берзи.

Остварен промет на првиот ден на тргување на Берзата

Во преполната сала специјално подготвена за берзанско тргување по пат на „отворено извикување“, се склучија 25 трансакции со 8 различни хартии од вредност и се оствари вкупен промет од 1,1 милион денари.

Првиот ден на тргување на Берзата—28.03.1996 година

ОСНОВАЧИ

Во историјата ќе остане запишано дека Македонска берза АД Скопје ја основаа 19 правни лица, од кои 13 банки, 3 осигурителни друштва и 3 штедилници.

Рекорден промет во првата година е остварен на 17.10.1996 година во износ од 5.521.816 денари.

Почетокот на работата на Берзата го означил тогашниот Претседател на РМ, г-динот Киро Глигоров

Тргувањето на Берзата се одвивало на берзански паркет

Вкупен промет во првата година на работење на Берзата

Во деветте месеци од првата година на нејзиното функционирање, Македонска берза оствари промет од 34,7 милиони денари преку 499 склучени трансакции. Овој промет беше остварен преку трансакции на 11 од вкупно 19 членки на Берзата, што во тоа време имаа право на тргување.

МКД	1996
Вкупен промет	34.798.439
Број на трансакции	499
Котирани хартии	2
Членки	19
Број на денови на тргување	79

Уште на самиот почеток, Берзата се соочи со реалниот амбиент на македонската транзиција и вистинските потреби на економските агенти за функционална берза. Истовремено, се правеа обиди за спроведување поширока информативно-едукативна кампања за да се зголеми нивото на познавања на функционирањето на пазарот на хартии од вредност во земјата. Започна надминување на проблематичното решение во Законот за трговски друштва за ограничена преносливост на акциите. Новиот Закон за хартии од вредност и воведувањето на обврска за задолжително тргување на Берзата значително ја подобри берзанската динамика. На 9 ноември 1998 година, Македонската берза ја посети Неговото Височество Принцот од Велс. Берзата лансираше и своја веб-страница, а воведени беа и блок трансакции.

Берзата ја посети Неговото Височество, Принцот од Велс

Спорниот член 290 од ЗТД

Пренесување на акции со индосамент

Член 290

- (1) Акциите кои гласат на име можат да се пренесуваат со индосамент. За формата на индосаментот, за докажувањето на правото на сопственост на акцијата се применуваат одредбите од законот. Согласноста ја дава управниот орган, ако со статутот не е определено поинаку.
- (2) Со статутот можат да се утврдат условите под кои се дава, односно причините поради кои се одбива давањето на согласноста.
- (3) Преносот на акција што гласи на име на друго лице се пријавува кај друштвото.

Ограничувачки фактори за развој на секундарниот пазар на хартии од вредност во Република Македонија

Неподготвеноста на акционерските друштва да котираат на Берзата и да ги прифатат нејзините барања за целосна транспарентност на финансиските извештаи и работењето.

Фокусираноста на корпоративниот сектор на консолидацијата на сопственичката структура на компаниите.

Проблематичната законска регулатива (особено во делот на слободно пренесување на хартиите од вредност).

Ниското ниво на едукација и познавање на берзанското работење од страна на инвестициската јавност.

Приоритетите на банкарскиот сектор во рамки на кои пазарот на хартии од вредност не беше на врвот на листата.

Ниското ниво на доверба во финансискиот сектор.

ПРИВАТИЗАЦИЈА И КОНСОЛИДАЦИЈА

Со блок трансакциите започна процесот на интензивна сопственичка консолидација во акционерските друштва. Акционерите кои произлегоа од приватизацијата ги продаваа своите акции на Берзата по пазарни цени, кои не секогаш беа одраз на балансираната тековна понуда и побарувачка. На Берзата доминираше т.н. пазар на компании наместо пазар на акции.

Истовремено, започна зголемување на понудата на резидуалните акции од портфолиото на Агенцијата за приватизација и пораст на прометот со овие акции. Берзата стана директен застапник на државата на специјалните јавни берзански аукции, а беше овозможен и поефикасен систем на наддавање. Најголемиот дел од остварениот берзански промет се реализираше преку некотирани компании, а тргувањето примарно базирано на финансиски мотиви и понатаму беше инцидентно.

На 26 декември последна берзанска аукција на државниот капитал

Државата се ослободи од акциите во 176 друштва

На 26 декември на Берзата ќе бидат понудени акциите на 18 акционерски друштва, кои државата последно малцинска капитал, а тоа ќе биде последната јавна државна продажба на државниот капитал. Во соопштението за продажба, државата се ослободи од капиталот во 176 акционерски друштва, а непосреден капитал остана во 163 фирми. И покрај почетната цена од само 10 отсто од номиналната вредност, истовремено интересот на странските инвеститори, на 75 проценти од инвеститорите без доминација. Официјално,

За продажба остануваат акциите во 163 друштва, со малцински пакети, од кои дел се резидуали, а деле капитал што државата го стекнала по разни основи

интересот од 30 дена, одговорно на 17-та. Според соопштението, требале да се продадат акциите и уделите во околу 40 фирми, при што 30 проценти од 180 државата имале над 50 проценти од капиталот, а во 333 имале малцинска квеста. Номиналната вредност на акциите и уделите во овие претпријатија беше проценета на околу 40 милиона евра. Акциите и уделите од државата и Агенцијата за приватизација се проценети со просечно 22 милиона евра, а цената по која се продава ја одредиле пазарот.

Во 2017 година, државата ќе се ослободи од капиталот во 176 друштва, а дел од капиталот ќе биде продаден на Берзата. Пазарот на акциите во 176 друштва, со малцински пакети, од кои дел се резидуали, а деле капитал што државата го стекнала по разни основи

интересот од 30 дена, одговорно на 17-та. Според соопштението, требале да се продадат акциите и уделите во околу 40 фирми, при што 30 проценти од 180 државата имале над 50 проценти од капиталот, а во 333 имале малцинска квеста. Номиналната вредност на акциите и уделите во овие претпријатија беше проценета на околу 40 милиона евра. Акциите и уделите од државата и Агенцијата за приватизација се проценети со просечно 22 милиона евра, а цената по која се продава ја одредиле пазарот.

најголем играч на Берзата

Во минатата година на Берзата е направен промет од 53,2 милиона евра, при што 41 отсто беше промет со државни акции

Комерцијалната приватизација во комбинација со ваучерите е успешно спроведен модел и во повеќе земји во транзиција

најголем играч на Берзата

Во минатата година на Берзата е направен промет од 53,2 милиона евра, при што 41 отсто беше промет со државни акции

Комерцијалната приватизација во комбинација со ваучерите е успешно спроведен модел и во повеќе земји во транзиција

Свештеник учествува на прометот на официјалниот берзански пазар.

Унгарија, Словенија, Полска, Русија, директорот Златковски. Нивните што ги извршваат работите на Берзата, како и комисионаните на електроинженерите, управуваат нова членка, трансформација на Берзата во акционерско друштво, којашто ја прати компанијата "Словенска Трансформација" и нелегално на берзанскиот пазар и извршување на реновирањето на државните берзи, преку се доуважуваат. Како најзначајни, кртици од вредност или дејствително ги посочуваат државните институции, како и акциите на некои од акционерските друштва "Топлификација", "Магистрат", "Алканол", "Комерцијал-

РЕКОРД ВО НАДДАВАЊЕТО НА БЕРЗАТА

Државни акции продадени 180 илјади постојано

Целата кумановска ветеринарна станица е проценета на 363.017 евра, а купувачот само за нешто повеќе од три отсто од акциите ќе плати 220.000 евра

Државниот пакет акции од само 3,43 проценти во ветеринарниот сточарски центар "Тодор Велков" од Куманово, вчера на аукцијата за продажба на државниот капитал на Берза беше продаден за 220.000 евра или за 18.000 отсто повеќе од почетната цена.

Кумановската ветеринарна станица е проценета на 363.017 евра, а купувачот само за помалку од 4 проценти од друштвото ќе плати 220.000 евра. На вчерашната продажба на државните пакети акции на Максдонската берза, 2.433 акции од "Тодор Велков" биле понудени по почетна цена од 31 денар по акција. Три брокерски друштва застапувале дури пет купувачи. Во наддавањето, цената пораснала до 5.555 денари по акција. Толку голем скок од почетната цена за момент ги зачуудил ду-

Промет во четвртата година од работењето на Берзата

Во 1999 година Берзата оствари вкупен промет од 1,5 милијарди денари преку 2.480 трансакции. Значајно беше учеството на блок трансакциите во вкупниот промет кое изнесуваше 57,6%. Тргувањето се одвиваше преку 8 членки на Берзата, но на крај на годината тој број се намали на 7, што е историски минимум.

Промет во петтата година од работењето на Берзата

Вкупниот промет во 2000 година беше за 5 пати поголем во споредба со прометот во 1999 година и еднаков на кумулативниот промет во првите 4 години од работењето. Сликата и натаму ја расипуваше фактот што и во 2000 година на Берзата доминираше тргувањето со некотирани хартии од вредност на неофицијалниот пазар (околу 96% од вкупниот промет).

Промет со акции од приватизација

Во 1999 и 2000 година беше остварен вкупен промет од тргување со акции во државна сопственост во вредност од околу 4,4 милијарди денари преку 107 трансакции.

МКД	1999	2000	Вкупно
Вкупен промет	1.552.771.067	7.780.523.403	9.333.294.470
Број на трансакции	2.480	4.782	7.262
Котирани хартии	2	2	/
Членки	7	8	/
Број на денови на тргување	104	103	207

Во месец септември 2000 година во Охрид се одржа Годишното собрание на Федерацијата на Евроазиски берзи.

Во следните неколку години се случија повеќе настани кои имаа позитивно влијание врз развојот на Берзата. Се воведе електронско тргување на Берзата (системот беше обезбеден од Љубљанската берза).

Потпишување на Меморандумот за соработка со Љубљанска берза

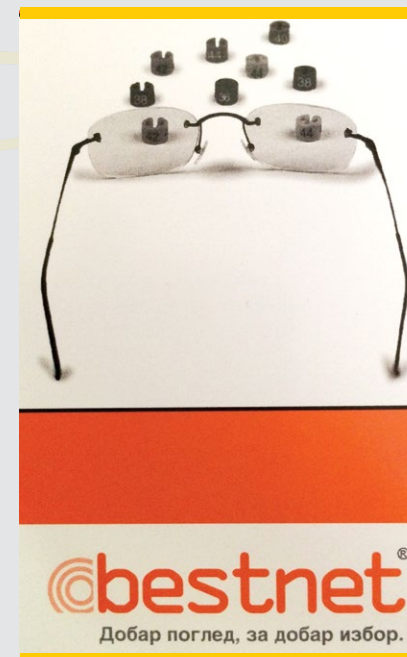

Берзански електронски систем за тргување - 25.04.2001 година

Со тоа престана тргувањето на берзанскиот паркет и започна нова етапа - тргување со помош на Берзанскиот електронски систем на тргување (БЕСТ). Берзата се трансформираше во профитно акционерско друштво. Исто така, беше извршена целосна дематеријализација на хартиите од вредност и започна со работа Централниот депозитар, со сите позитивни импликации. Беше донесен и Законот за инвестициски фондови.

Последен ден на тргување на берзанскиот паркет

Директно следење на тргувањето преку интернет - БестНет

Автоматски стабилизатори

За котираните хартии на официјалниот пазар на Берзата беа воведени ценовни ограничувања од +/- 10% од нивната последна официјална просечна цена.

Први котации на Берзата

**Од утре со акциите на „Алкалоид“
- ќе се тргува на првиот пазар**

A black and white portrait of a middle-aged man with glasses, resting his head on his hand. He is wearing a suit and tie. The image is grainy and has a high-contrast, artistic feel.

на мекото месо капитал. Или коду за електроната, доколку ГП "Пеланија" има побарувано од Ирак по основ на својот кредит, тогаш доколку ги преземе државата, тогаш на овој начин ти би станале првиот и најкритичкиот дел од капиталот. Иако не можеш да си купиш кредит, тогаш не можеш да си купиш капитал. Потоа ние, како конвенција, со одреден дисконт ќе може да ги купиш бидејќи кога компанијата што си го купиш би можела да купи државата имот или

Покрај можноста обвинувањето да се отпирааќа на 20 политички партии, сопствениците од вчераша мода да ги претворат во политичари на берза при што нивната пазарна вредност, Покрето, тие може да се користат за купување и отплатата на општествени капитал од претпријатието во трансформација, потоа на државниот капитал, а заедно со просперитетот во сопственост на приватна, ставани во општествена сопственост, земјодел-

Во 2002 година се изврши масовна берзанска котација на акционерските друштва, согласно измените во Законот за хартии од вредност. Во пракса се покажа дека тоа резултираше со низа придобивки: креирање на сеопфатна база на податоци за котираните друштва, континуирано известување на котираните друштва за нивните финансиски резултати, објавување на нефинансиски ценовно чувствителни информации и зголемување на нивото на транспарентност на работењето на компаниите. Во тоа време, Берзата за прв пат ја издаде електронската публикација „Факти за котирани компании“ во која се анализираат финансиските извештаи доставени до Берзата од страна на котираните компании.

Нови котации на Берзата

Задолжителна берзанска котација на акционерските друштва – како резултат на тоа, на Берзата котираа 100 друштва.

МБИ

Од 01.11.2001 година, Македонска берза започна со пресметување на Македонскиот берзански индекс (МБИ), кој беше составен од петте најликвидни акции на Берзата: Алкалоид Скопје, Европа Скопје, Комерцијална банка Скопје, Макпетрол Скопје и Топлификација Скопје. МБИ беше ценовен, непондериран индекс, кој, како прв берзански индекс во Република Македонија, ја изврши својата функција на воведување на агрегатен показател за квантифицирање на берзанските движења.

Македонскиот берзански индекс за прв пат надмина 1.000

МКД	2001	2002	2003	2004	Вкупно
Вкупен промет	28.750.026.596	5.743.416.482	7.559.802.195	8.315.853.227	50.369.098.500
Број на трансакции	10.241	14.025	17.614	17.528	59.408
Котиран хартии	3	45	98	68	/
Членки	10	13	14	14	/
МБИ10 (31.12)	/	/	/	1.000,00	/
Број на денови на тргување	138	200	207	201	746

ГОЛЕМИОТ БУМ

Големото раздвижување во наредниот период беше резултат на повеќе фактори кои комбинирани позитивно влијааа на функционирањето на Берзата: наглиот прилив на странски портфолио инвеститори, зголемената локална побарувачка, најавите за стратешки преземања, големиот број котирали банки во услови на нагласена раздвиженост во банкарскиот сектор и атрактивниот даночен амбиент. Во 2006 година, Берзата започна да тргува секој ден во неделата. Вкупниот промет во 2007 година изнесуваше рекордни 682 милиони евра. Новиот индекс МБИ10, кој беше воведен во 2005 година, со базна вредност од 1.000 индексни поени достигна 10.057 поени. Едноставно, неколку години по ред, сите започнаа да зборуваат за Берзата или како што некои медиуми констатираа - се случи „македонската берзанска пролет“.

„Македонската берзанска пролет“

Во структурата на вкупниот промет во 2007 година доминираа трансакциите склучени на официјалниот пазар со околу **48%** учество.

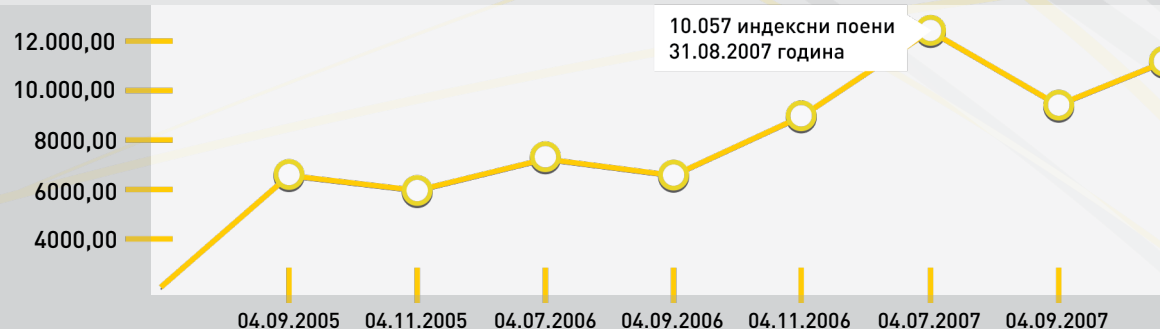
Вкупниот промет (тргување на БЕСТ, блок трансакции и јавни берзански аукции) во 2007 година изнесуваше околу 682 милиони евра, што беше за околу **35%** повеќе во споредба со 2006 година.

Остварениот промет преку тргување во системот БЕСТ изнесуваше околу 497 милиони евра, што беше за **182%** повеќе во споредба со 2006 година.

Прометот остварен со акции (котирали и некотирали) во 2007 година изнесуваше околу 471,4 милиони евра, што беше за **237%** повеќе во споредба со 2006 година.

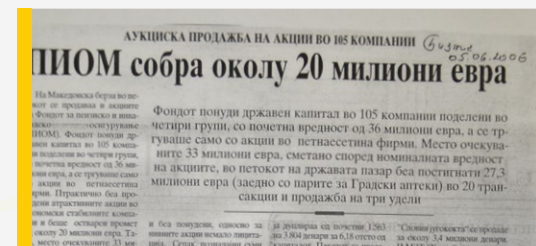
МБИ10

Од почетокот на 2005 година, Берзата започна со пресметување на новиот Македонски берзански индекс (МБИ10). МБИ10 го сочинуваат обичните акции на: Алкалоид Скопје, Топлификација Скопје, Комерцијална банка Скопје, Макпетрол Скопје, Скопски пазар Скопје, Стопанска банка Битола, Гранит Скопје, Македонијатурист Скопје, Европа Скопје и Охридска банка Охрид.

Голема јавна берзанска аукција

Големата јавна берзанска аукција на Фондот за ПИОМ и продажбата на државниот капитал во Македонски Телекомуникации АД Скопје беа транспарентно следени во живо од страна на медиумите.

Прва меѓународна берзанска конференција

Годишната Конференција на Македонската берза во периодот од 29-31 март 2007 година во Охрид, за прв пат беше меѓународна по својот карактер и беше место каде што се сретнаа околу 300 учесници од повеќе земји во регионот: Словенија, Хрватска, Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Бугарија, Грција, како и од Турција, Австрија, Финска, Англија и Словачка.

Прва меѓународна годишна конференција на Берзата

Приватните пензиски фондови почнаа позабележително да бидат присутни на пазарот на хартии од вредност. Исто така, овој период е поврзан со официјалниот почеток со работа на првите инвестициони фондови во Република Македонија. Берзата учествуваше во изработка на „Прирачникот за корпоративно управување во македонските акционерски друштва“, прва публикација од ваков вид во Република Македонија. Престана обврската за задолжителна котација и започна процесот на диференцирање на котираните компании кои доброволно сакаа да останат на Берзата.

Суперкотација

Се воведо т.н. Суперкотација и четири друштва одлучија да ги котираат своите акции на овој подсегмент (Комерцијална банка Скопје, Инвестбанка Скопје, Топлификација Скопје и Бетон Скопје).

Десетгодишнина од првиот ден на тргување на Берзата

На 20.12.2007 година во Скопје се потпиша „Меморандумот за партнерство“ помеѓу берзите од Белград, Скопје, Загреб и Љубљана. Ова потпишување претставуваше најава за потесна соработка помеѓу овие берзи на полето на промоција на регионалниот пазар на хартии од вредност, како и меѓународна промоција на регионалните издавачи на хартии од вредност и производи.

СЕИ Нет

Беше воведена софтверската апликација СЕИ Нет (Систем за електронско известување од котираните акционерски друштва) како официјален и единствен начин на доставување на податоци од котираните друштва на Берзата.

МКД	2005	2006	2007	Вкупно
Вкупен промет	8.889.567.513	31.017.933.489	41.702.320.447	81.609.821.449
Број на трансакции	32.111	52.930	141.984	227.025
Котирани хартии	57	43	38	/
Членки	15	17	22	/
МБИ10 (31.12)	2.292,04	3.702,54	7.740,79	/
Број на денови на тргување	201	251	247	699

КРИЗА

Негативните ефекти од светската криза на Берзата се почувствуваа пред сè како забавување на приливот и повлекување на регионалните странски портфолио инвеститори, што се надоврза на состојбата на и онака прегреаната пазарна конјуктура. Домашната побарувачка на пазарот одеднаш драстично се намали, а еуфоријата беше заменета со песимизам. Општото ниво на цени на Берзата, мерено преку движењата на МБИ10, се намали за повеќе од 70% во текот на 2008 година, а и прометот незадржливо се намалуваше. Активно се следеа случувањата на регионалните и светските берзи и се носеа одлуки за намалување на дозволените ценовни ограничувања. Времето на тргување на Берзата беше продолжено за еден час. Обидот за продажба на контролниот пакет акции во Берзата и влегувањето во некоја помоќна берзанска алијанса се одложи за подобри времиња. Македонската берза беше вклучена во неколку регионални индекси што ги пресметуваа реномирани меѓународни вендори. Берзата за прв пат понуди можност за рекламирање на нејзината интернет страница. Во кризните години забрзано се работеше на лансирање на нови проекти и услуги, како и на интерно реструктурирање и прилагодување на новонастанатиот амбиент.

МКД	2008	2009	2010	Вкупно
Вкупен промет	12.378.962.326	6.732.333.490	5.842.963.073	24.954.258.890
Број на трансакции	43.353	34.437	25.741	103.531
Котирани хартии	38	36	34	/
Членки	27	25	20	/
МБИ10 (31.12)	2.096,16	2.751,88	2.278,92	/
Број на денови на тргување	248	244	247	739

Склучен е Договор за соработка при продажба на берзански податоци за дистрибуција на меѓународни вендори со Виенската берза.

Во периодот кој следеше, просечниот промет на Берзата во континуитет се движеше на ниво под 200.000 евра. Нов позитивен пазарен моментум не се создаде. Отсуствуваа странските инвеститори, а стратегиите на македонските институционални инвеститори превенствено беа насочени кон вложување во државни должнички хартии од вредност на примарниот пазар, во готовински депозити и на надворешните пазари.

Домашните - инвеститори, поради негативната колективна меморија и пролонгираната стагнација, беа пасивни на пазарот. Интерните и екстерните неекономски фактори не влијааа позитивно. Резултатите на котираните компании не беа примарни во матриците на однесување на инвеститорите. Следуваа нови измени во Законот за хартии од вредност и воведување на втората задолжителна котаџија. На Берзата се котираа нови 86 друштва. Се усвои нова методологија за пресметување на МБИ10. Времено се укина данокот на капитални добивки. Сепак, овие стимулативни мерки не влијааа значително на раздвигувањето на пазарот. Сè на сè, Берзата влезе во нова развојна фаза - во нова реалност на берза во мала отворена економија, со постоечкото ниво на БДП и животен стандард, со постоечките перформанси и организациско-сопственичка структура на компаниите и во постоечкиот општествено-политички амбиент.

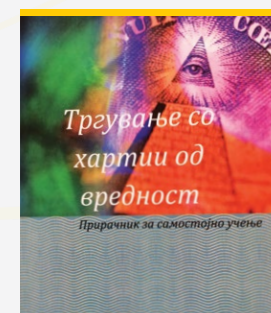

Тренинг центар

Македонската берза АД Скопје основа свој Тренинг центар. Поставувањето на Тренинг центарот беше проект реализиран со поддршка на Европската банка за обнова и развој. Во тие рамки беше изготвен прирачникот за самостојно учење „Тргување со хартии од вредност“.

Обука во рамките на Тренинг центарот

Задолжителна котација

Нов пазарен подсегмент на официјалниот пазар на Берзата – „Задолжителна котација“. На крајот на 2013 година на официјалниот пазар на Берзата беа котирани 116 акционерски друштва, чија пазарна капитализација достигна 1,6 милиони евра.

Промовирана е публикацијата „Водич за Јавна понуда на хартии од вредност“, изработена од Берзата и Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија.

Во овој период беше изработена и Андроид и ИОС мобилната апликација за СЕИ Нет.

МКД	2011	2012	2013	2014	2015	Вкупно
Вкупен промет	13.655.857.674	5.600.304.948	3.234.557.987	8.704.057.897	2.660.494.514	33.855.273.019
Број на трансакции	23.426	14.951	13.585	13.398	11.873	77.233
Котирани хартии	32	32	116	115	114	/
Членки	18	15	14	10	10	/
МБИ10 (31.12)	1.974,86	1.731,18	1.738,86	1.844,20	1.833,26	/
Број на денови на тргување	243	246	245	247	243	1.224

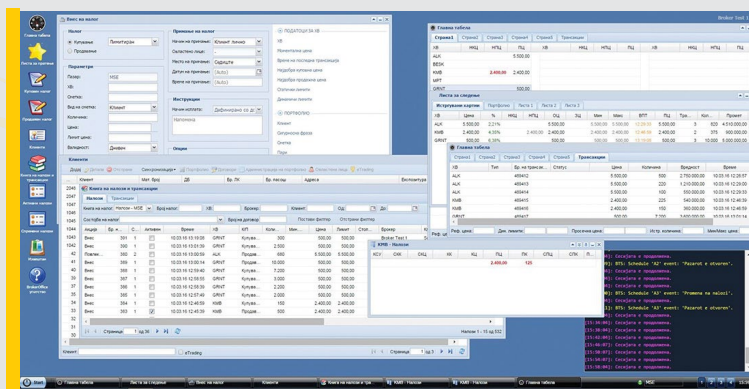
ОЧЕКУВАЊА

Македонската берза, без оглед на неповолните околности и неизвесните перспективи во кои функционира веќе одредено време, ќе продолжи да се грижи за ефикасно организирање на примарниот и секундарниот пазар на хартии од вредност во Република Македонија, обезбедувајќи, при тоа, квалитетни и современи услуги за сите пазарни учесници (издавачи, инвеститори и финансиски посредници).

Берзата ќе продолжи континуирано да ја извршува својата основна функција на спојување на понудата и побарувачката на домашните хартии од вредност и ќе испорачува цени потребни за вреднување на активите во македонската економија. Тоа е од есенцијално значење за непречено функционирање на пазарната економија.

Нов современ софтверски систем за брокерско работење

По барање на нејзините членки, Берзата активно се вклучи во обезбедување и имплементација на нов современ софтверски систем за брокерско работење. Очекувањата од новите развојни можности што ги нуди овој софтвер се големи, особено во насока на модернизација на работењето, управувањето со ризиците и отворањето на нови продажни канали за брокерите - прием на налози од клиенти преку Интернет и интеграција со CEE Линк платформата и странските пазари.

Маска на новиот софтверски систем за брокерско работење

Конференција на македонскиот пазар на хартии од вредност

Транспарентност

Берзата ќе продолжи да ја зајакнува својата позиција на релевантен и лесно достапен јавен извор на финансиски и нефинансиски ценовно чувствителни информации за работењето на најзначајните македонски акционерски друштва.

СЕЕ Линк

Берзата ќе остане максимално посветена на успешната имплементација и надградување на регионалниот проект СЕЕ Линк (South East Europe Link). Проектот кој Македонската берза го разви заедно со берзите од Софија и Загреб, со поддршка од ЕБОР, веќе привлече нови берзи учеснички. СЕЕ Линк е техничка инфраструктура што ќе овозможи прекугранично тргување со хартии од вредност кои се котираани на националните берзи и ќе овозможи интеграција на регионалните пазари, преку користење на современи софтверски решенија. На тој начин берзите кои ќе се поврзат на платформата ќе ја задржат својата независност, а истовремено ќе им овозможат на инвеститорите полесно и поефикасно да вложуваат во хартиите од вредност на странските берзи преку локалните брокери. Администратор на софтверската платформа ќе биде компанијата СЕЕ Линк ДОО Скопје, која што е во заедничка сопственост на Македонската, Бугарската и Загребската берза.

Потпишување на договор помеѓу СЕЕ Линк и ЕБОР

The background features a series of overlapping, diagonal lines in shades of grey and yellow, creating a dynamic, abstract pattern. The lines vary in thickness and orientation, some running from the top-left towards the bottom-right, and others from the bottom-left towards the top-right.

www.mse.mk